

Katse huulioon? -tutkimushanke

TUTKIMUSTIEDOTE KUULOVAMMAISTEN 8–11-VUOTIAIDEN LASTEN VANHEMMILLE OULUN, TAMPEREEN JA HELSINGIN ALUEILLA

Katse huulioon? – Optimaalisen katseen käyttötavan ja ilmeiden roolin tunnistaminen kuulovammaisten ja normaalikuuloisten lasten huuliolukutaitojen tukemisessa

Ihminen käyttää huuliolukua puheen vastaanoton apuna erityisesti silloin, kun taustahäly vaikeuttaa kuulemistä. Me tutkijat olemme kehittäneet huuliolukutestin alakouluikäisille suomenkielisille lapsille. Sitä tarvitaan, jotta puheterapeutit voisivat arvioida kuulovammaisten lasten taitoja ja edistymistä kuntoutumisen myötä.

Ennen kuin testiä voidaan käyttää puheterapiassa, meidän on tiedettävä, kuinka hyvin eri ikäiset kuulovammaiset lapset pystyvät hahmottamaan ilman ääntä tuotettua puhetta (sanoja ja lauseita). Näin saamme ikäviitearvot lasten kehityksen seuraamista varten. Tutkimme myös huuliolukutaitoon yhteydessä olevia kielellisiä ja tiedon käsittelyyn liittyviä taitoja (mm. hahmottamista ja lyhytaikaista muistia) ja ilmeiden tunnistuskykyä. Oulun, Tampereen tai Helsingin yliopiston tiloissa tutkittaville lapsille tehdään myös katseen käytön tutkiminen silmänliikerekisteröinnin avulla samalla, kun he katsovat tiettyjä kuva- ja videomateriaaleja. Tutkimuksemme avulla saadaan tietoa huulioluvun harjoittelun ohjaamiseen kuulovammaisten lasten puheterapiassa. Hankkeesta valmistuu kaksi väitöskirjaa.

Etsimme nyt tutkimukseemme kuulovammaisia, kehityksessään tyypilliseen tapaan eteneviä 8–11-vuotiaita suomenkielisiä lapsia, jotka asuvat Oulun, Tampereen tai Helsingin alueilla.

Täysiaikaisena syntyneellä lapsella tulee olla

- puhuttu suomen kieli ensisijainen kommunikointimuoto
- kuntoutusta edellyttävä kuulovika (yli 20 dB)
- normaali näkö (todettuna koulun terveystarkastuksessa), ei silmälaseja käytössä
- sanojen ja lyhyiden lauseiden lukutaito (ei lukihäiriötä)
- normaali keskittymiskyky ja puheen ymmärrettävyys

Vanhempaa pyydämme täyttämään nettikyselylomakkeeseen joitakin lapsen mm. kielelliseen kehitykseen liittyviä asioita. Lasta pyydetään osallistumaan taitojen kartoitukseen Oulun, Tampereen tai Helsingin yliopiston tiloissa. Osa lapsista saa käyttöönsä ilmaisen huulioluvun harjoitussovelluksen, jota he käyttävät 2 kk ajan kotonaan. Sen jälkeen on vuorossa uusi testaus, jossa selvitämme, ovatko taidot parantuneet.

Otahan yhteyttä, jos haluaisit auttaa meitä tutkijoita tässä tärkeässä asiassa!

Johtavan tutkijan yhteystiedot

Kerttu Huttunen

Logopedian professori, puheterapeutti

Oulun yliopisto, logopedian tutkimusyksikkö,

puh. 050 4776610, sähköposti: kerttu.huttunen(at)oulu.fi